

Remissvar	1(3)
2024-10-11	
Dnr: 2024-7.5.2-0011	

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Ref. Ju2024/01121

Remiss av betänkandet En ändamålsenlig vapenlagstiftning (SOU 2024:31)

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) har granskat betänkandet utifrån de aspekter myndigheten har att beakta och har följande kommentarer och synpunkter till utredningens överväganden och förslag.

Samling av tunga, utpräglat militära vapen

Utredningen föreslår att enskilda personer ska kunna få tillstånd till att inneha pansarskott, granatgevär och andra tyngre utpräglat militära vapen för samling. ISP och Polismyndigheten har under utredningen varit kritiska till detta förslag.

ISP vidhåller de synpunkter som framförts och avstyrker därmed förslaget i denna del. I övrigt har ISP följande kommentarer.

Utredningens förslag kommer att medföra att tunga vapen, som regelmässigt klassificeras som krigsmateriel enligt krigsmaterielregelverket, kan innehas av enskilda personer för samlingsändamål med stöd av vapenregleringen. Viss hantering av dessa vapen, främst i form av utförelse vid exempelvis försäljning till en aktör utomlands, kommer därmed kräva tillstånd enligt krigsmaterielregelverket. Tillståndsgivning enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel (KML) är i det nämnda avseendet, nämligen försäljning av tunga, utpräglat militära vapen till privata aktörer utomlands, mycket restriktiv. För all tillståndsprövning gäller enligt 1 § andra stycket KML att tillstånd endast får lämnas om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för tillståndet och det inte strider mot Sveriges internationella förpliktelser eller Sveriges utrikespolitik i övrigt. ISP har svårt att se att det i särskilt många av dessa fall, nämligen försäljning från en privat samlare i Sverige till en annan privat aktör utomlands, kommer att föreligga säkerhets- och försvarspolitiska skäl som medger att tillstånd kommer att meddelas, vilket torde begränsa vapnets värde som samlingsföremål för enskilda personer.

Dokument har certifierats av Carl-Johan Wieslander.

Digitally signed by Carl-Johan
Wieslander
Date: 2024.10.11 14:06:23 CEST

Remissvar	2(3)
Dnr: 2024-7.5.2-0011	

En annan aspekt är att varje ansamling av tyngre, utpräglat militära vapen, måste skyddas synnerligen väl från stölder och avledningar av olika slag – mycket bättre än innehav av endast enhandsvapen, jaktvapen, halvautomatiska eller till och med helautomatiska vapen. Vapen av sådant slag, såsom pansarvärnsvapen, pansarskott och granatgevär med tillhörande ammunition, är nämligen inte endast åtråvärda för personer verksamma inom sedvanlig tyngre brottslighet, organiserad brottslighet eller brottslighet som utförs i terrrorsyfte, utan också för antagonistiska statsaktörer.

ISP har vidare svårt att se att de huvudsakliga skäl som anförs till stöd för förslaget i denna del, dvs. vapnens värde för vapenhistorisk forskning och bevarandet av kulturarvet, inte redan tillgodoses i tillräcklig utsträckning genom att museer eller liknande tillåts att inneha dessa vapen. Som utredningen konstaterar rör det sig om mycket kraftfulla och därmed särskilt farliga vapen som är förenade med särskilda säkerhetsrisker.

Anpassningar av krigsmaterielregelverket

Allmänna kommentarer

Utredningen föreslår nödvändiga förtydliganden som rör krigsmaterielregelverken, detta i form av anpassningar i både lagen om krigsmateriel och förordningen (1992:1303) om krigsmateriel (KMF). I vissa avseende föreslås dock inte förändringar eller förtydliganden.

Som anförs i utredningen är gränsdragningen mellan vapenregleringen och krigsmaterielregelverket inte alltid självklar. Detta medför att aktörer som bedriver olika typer av verksamhet avseende skjutvapen kan komma att underkastas tillståndskrav enligt respektive regelverk. Som anförts ovan har tillståndsgivning enligt KML krav på försvars- eller säkerhetspolitiska skäl.

ISP har under utredningen uttryckt att vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet med civila skjutvapen, som riktas mot en civil marknad, lämpligen bör regleras uteslutande i vapenlagen och vapenregleringen. Detta eftersom sådan verksamhet i regel inte kan beviljas tillstånd enligt KML utifrån säkerhets- och försvarspolitiska skäl. ISP vill härvid understryka vikten av en samlad hantering av dessa frågor inom ramen för det fortsatta lagstiftningsarbetet, detta till undvikande av att enskilda delar av regelverken lämnas oförändrade eller prioriteras bort av olika utredningar.

Särskilt rörande handel med och förmedling av ljuddämpare, vapenmagasin och ammunition

Utredningen föreslår att bestämmelsen i 4 § KMF ändras på så sätt att det förtydligas att handel med ljuddämpare, vapenmagasin eller ammunition till handeldvapen, som en vapenhandlare får inneha, undantas från tillståndskravet i 4 § KML.

ISP tillstyrker förslaget i denna del.

Remissvar	3(3)
Dnr: 2024-7.5.2-0011	

ISP noterar att någon motsvarande anpassning inte föreslås när det gäller yrkesmässig förmedling av ljuddämpare och löstagbara vapenmagasin. ISP avser inte att ifrågasätta den bedömning som utredningen gjort, men får på nytt påpeka det olämpliga i att denna typ av verksamhet faller inom ramen för tillståndsgivning enligt krigsmaterielregelverket. Som anförts ovan har tillståndsgivning enligt KML krav på försvars- eller säkerhetspolitiska skäl. Mot den bakgrunden har ISP svårt att se att sådan verksamhet kommer kunna erhålla tillstånd enligt 4 § KML, särskilt om det rör sig om verksamheter som är begränsade till antingen ljuddämpare eller vapenmagasin.

Särskilt rörande krav på tillstånd vid återutförelse

I denna del föreslår utredningen ändringar i 9 § KMF med innebörden att krav på utförelsetillstånd enligt KML tas bort för återutförelse av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som förts in i Sverige med stöd av ett förenklat införelseförfarande.

ISP tillstyrker förslagen i denna del.

ISP noterar att förslaget i denna del inte omfattar återutförelse av vapenmagasin. I likhet med ovan avser ISP inte att ifrågasätta den bedömning som utredningen gjort och enligt ISP:s uppfattning är frågan aktuell inom ramen för utredningen om en modern exportkontroll av krigsmateriel i ljuset av ett svenskt Natomedlemskap. Som anförts ovan vill ISP dock understryka vikten av en samlad hantering av nödvändiga anpassningar av regelverken.

Övriga frågor

ISP vill även framhålla att utredningens förslag kommer behöva analyseras utifrån de förändringar som följer av den kommande omarbetningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 av den 14 mars 2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition (den s.k. skjutvapenförordningen).

Carl Johan Wieslander
Generaldirektör

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Carl Johan Wieslander. Verksjuristen Jonas Widstrand har varit föredragande. Ställföreträdande generaldirektören Karl Evertsson, chefsjuristen Tobias Bergkvist, biträdande chefsjuristen Jannice Westerholm och gruppchefen Håkan Eriksson har medverkat vid den slutliga handläggningen.